

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupená Mgr. et Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou se sídlem 8. pěšího pluku 2380, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2020, čj. MMR-49522/2020-83/2335, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2021, čj. 22 A 6/2021-19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Usnesením ze dne 21. 7. 2020, čj. MSK 63889/2020, Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) zastavil žádost žalobkyně ze dne 20. 2. 2020 o obnovu řízení ukončeného rozhodnutím krajského úřadu ze dne 20. 2. 2017, čj. MSK 166566/2016, neboť se jednalo o žádost zjevně právně nepřipustnou podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Krajský úřad dospěl k závěru, že rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o obnovu řízení, není rozhodnutím ve věci ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu, a proto řízení ukončené takovým rozhodnutím nelze vůbec obnovit. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím, které bylo žalobkyni doručeno dne 19. 11. 2020, odvolání žalobkyně zamítl a usnesení krajského úřadu potvrdil.

[2] Krajský soud v Ostravě žalobu, kterou žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného, výše uvedeným usnesením odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť žaloba podaná k poštovní

přepравě poslední den lhůty k podání žaloby neobsahovala žádný žalobní bod. Žalobkyně pouze uvedla, že žalobu doplní do 30 dnů. Krajský soud vyšel ze závěrů rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS, a uvedl, že v projednávané věci byla žaloba podána poslední den lhůty prostřednictvím pošty, přičemž soudu je z úřední činnosti známo, že žalobkyně nedisponuje datovou schránkou. Žalobkyni by tak bylo třeba v poslední den lhůty doručovat výzvu poštou, přičemž takováto výzva by nemohla být doručena včas, aby jí žalobkyně stihla ještě v zákonné lhůtě vyhovět. Za této situace by bylo ryze formalistické trvat na povinnosti soudu vyzývat žalobkyni k odstranění vad žaloby, které již nemohly být odstraněny.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Namítla, že ačkoli v žalobě neuvedla žádný petit, krajský soud usoudil, že se stěžovatelka domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného. Žalobu je nutno posuzovat podle obsahu, přičemž pro soud je důležitý petit žaloby. Pokud petit chybí, lze jej doplnit i po lhůtě pro podání žaloby.

[5] Stěžovatelka má též za to, že žaloba obsahuje skutkové děje a okolnosti ke konkrétnímu případu stěžovatelky individuálně odlišitelné od jiných případů, a proto vznikla krajskému soudu procesní povinnost postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tj. vyzvat stěžovatelku k odstranění vad žaloby tak, aby mohla být věcně projednána, pokud měl za to, že tento žalobní bod je nedostatečně specifikován.

[6] Dále odkázala na rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2004, čj. 6 Azs 75/2004-69, č. 412/2004 Sb. NSS, dle něhož není možné odmítnout podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s., pokud výzva k odstranění vad podání nebyla žalobci řádně doručena. Podle usnesení NSS ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, je-li žaloba podána včas v zákonné lhůtě, potom musí soud žalobce vždy k odstranění vad žaloby vyzvat, jinak by se jednalo o přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby, neboť soudy nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů. V určitých případech pak může soud rozhodnout i bez žalobní námitky (žalobního bodu), např. jde-li o nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2004, čj. 5 A 157/2002-35, č. 359/2004 Sb. NSS).

[7] Žalovaný se plně ztotožnil se závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele (zde stěžovatelku) k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

[10] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že její žaloba neobsahovala petit, tedy co navrhuje ve smyslu § 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s. Obecně lze souhlasit i s tím, že chybějící petit lze doplnit i po uplynutí lhůty pro podání žaloby, zde dle § 72 odst. 1 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 9. 8. 2004, čj. 2 Azs 63/2004-46). V dané věci je však podstatné, že i přes chybějící petit bylo z obsahu žaloby zřejmé, že stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného

pokračování

ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Žaloba byla označena jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu a toto rozhodnutí bylo následně v textu žaloby náležitě identifikováno, byl uveden jeho obsah a datum, kdy bylo stěžovatelce doručeno. Závěr krajského soudu, že stěžovatelka svojí žalobou brojila proti rozhodnutí žalovaného, je proto logický a Nejvyšší správní soud se s ním ztotožňuje.

[11] Námitka, že žaloba obsahuje skutkové děje a okolnosti ke konkrétnímu případu stěžovatelky individuálně odlišitelné od jiných případů, není důvodná. V průvodním dopise k žalobě stěžovatelka uvedla pouze, že zasílá žalobu ze dne 18. 1. 2021 proti rozhodnutí žalovaného. V samotné žalobě pak uvedla jen, že dne 19. 1. 2021 obdržela rozhodnutí žalovaného, jímž zamítl její odvolání a potvrdil usnesení krajského úřadu, jímž bylo zastaveno řízení o její žádosti o obnovu řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím krajského úřadu, neboť se jednalo o žádost zjevně právně nepřipustnou. Nejvyšší správní soud se plně ztotožnil se závěry krajského soudu, opřeny o rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, že žaloba stěžovatelky byla tzv. blanketní, neboť neobsahovala žádný dostatečně konkrétní a individualizovaný žalobní bod, jímž by přímo reagovala na rozhodnutí žalovaného.

[12] Stěžovatelkou uváděná rozhodnutí (viz bod [6] výše) na nyní projednávanou věc přímo nedopadají, neboť řeší odlišné situace, v nichž krajský soud skutečně měl povinnost žalobce vyzvat k odstranění vad podání postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., a přesto tak neučinil, příp. neučinil řádně. Na nyní projednávanou věc naopak dopadá krajským soudem citovaný rozsudek rozšířeného senátu NSS čj. 3 Azs 66/2017-31. Rozšířený senát zdůraznil, že pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby, neboť zákon zcela zjevně chápe odstraňování vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako výjimku z pravidla, že žaloba je podána bezvadně (na rozdíl od ohlašovacího principu kasační stížnosti – viz § 106 odst. 3 s. ř. s.), a žalobce si proto musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve. Dále v bodě 58 dospěl k jednoznačnému závěru, že „[s]oud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Pro posouzení možnosti doplnění žaloby, zůstává-li jen několik málo dnů do konce lhůty pro podání žaloby, bude klíčové, zda může soud žalobci nebo jeho zástupci doručit výzvu rychle, typicky disponují-li tyto osoby datovou schránkou, anebo má soud povinnost doručit na elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu (za podmínky § 46 odst. 2 o. s. ř., ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Naproti tomu, bylo-li by třeba žalobci nebo jeho zástupci doručovat výzvu poštou, nemá soud povinnost vyzvat jej k doplnění žalobních bodů, byť ještě k doplnění žaloby zůstává několik málo dnů; takováto výzva by zpravidla nemohla být poštou žalobci doručena včas, aby ji žalobce stihl vyhovět.“

[13] Vzhledem k tomu, že v nyní projednávané věci byla včas podaná žaloba (v poslední den lhůty byla podána u držitele poštovní licence) krajskému soudu doručena až jeden den po uplynutí lhůty pro podání žaloby, nezbyval krajskému soudu již žádný prostor k učinění výzvy dle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť i kdyby byla výzva hypoteticky doručena ve stejný den, tj. 20. 1. 2021, stěžovatelka by již nemohla žalobu doplnit ve lhůtě pro podání žaloby. Krajský soud proto nepochybil, pokud stěžovatelku již nevyzýval a žalobu rovnou odmítl. Ani Ústavní soud neshledal takový postup rozporným s právem na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (usnesení ze dne 2. 8. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1223/17).

[14] K námitce, že v určitých případech může soud rozhodnout i bez žalobní námítky, Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s., byť by nebyly

žalobcem výslovně namítány, pouze pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Z moci úřední je tedy soud oprávněn zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost jen tehdy, pokud tato nepřezkoumatelnost brání přezkumu rozhodnutí z hlediska uplatněných žalobních bodů. V usnesení NSS ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS, k tomu rozšířený senát poznamenal že „z povahy vady pak postup z moci úřední přichází v úvahu i u vad spočívajících v nepřezkoumatelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to proto, že nepřezkoumatelnost brání zpravidla věcnému přezkumu a posouzení důvodnosti žalobních námitek.“ Námitka stěžovatelky tudíž není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. srpna 2021

Petr Mikeš
předseda senátu